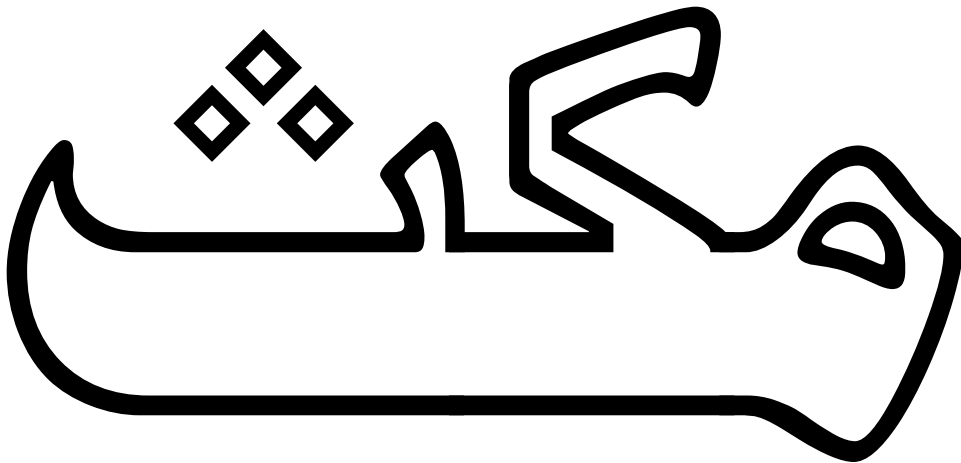

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۶۰۰

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۶۰۰، «مکت» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «مکت» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «مکت» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۶۰۰
ریشه	مکت
تعداد تکرار	۷
تعداد مشتقات	۶
تعداد ریشه مرتبط	۵۹

فهرست مشتقات

۱. امْكُتُوا (۲) ۲. فَمَكَّتْ (۱) ۳. فَيَمَكُّتُ (۱) ۴. مَاكِيُونٌ (۱) ۵. مَاكِيَيْنَ (۱) ۶. مُكَّتٍ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابد (۱)	۱۳. جنو (۱)	۲۵. رُئِي (۱)	۳۷. قدر (۱)	۴۹. ندو (۱)
۲. اتى (۲)	۱۴. جفاء (۱)	۲۶. زيد (۳)	۳۸. قرء (۲)	۵۰. ندى (۱)
۳. اجل (۱)	۱۵. جنب (۱)	۲۷. سيل (۱)	۳۹. قضى (۲)	۵۱. نزل (۳)
۴. ارض (۱)	۱۶. جىء (۱)	۲۸. سمو (۱)	۴۰. قول (۴)	۵۲. نفع (۱)
۵. الله (۲)	۱۷. حقق (۱)	۲۹. سير (۱)	۴۱. لعل (۳)	۵۳. نور (۷)
۶. اله (۲)	۱۸. حلى (۱)	۳۰. سيل (۲)	۴۲. مالک (۱)	۵۴. هدى (۱)
۷. انس (۵)	۱۹. حمل (۱)	۳۱. صلى (۱)	۴۳. متع (۱)	۵۵. وجد (۱)
۸. انن (۳)	۲۰. حوط (۲)	۳۲. ضرب (۲)	۴۴. مثل (۲)	۵۶. ودى (۱)
۹. اهل (۳)	۲۱. خير (۱)	۳۳. طور (۱)	۴۵. ملک (۱)	۵۷. وقد (۱)
۱۰. بطل (۱)	۲۲. ذهب (۱)	۳۴. غير (۱)	۴۶. موسى (۱)	۵۸. وله (۲)
۱۱. بعد (۱)	۲۳. ريب (۱)	۳۵. فرق (۱)	۴۷. موه (۱)	۵۹. يقن (۱)
۱۲. بغى (۱)	۲۴. ربو (۱)	۳۶. قيس (۱)	۴۸. نبء (۱)	

فهرست آیات

۱. {الرعد - ۱۷} أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ جَلِيَّةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلَهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُتُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
۲. {الإسراء - ۱۰} وَفُرَاتَانَا فَرَفْنَاهُ لِتَقْرَاهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْتَبٍ وَنَزَّلْنَاهُ نَزْرِيلاً
۳. {الكهف - ۳} مَا كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا
۴. {طه - ۱۰} إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدٍ عَلَى النَّارِ هُدًى
۵. {النمل - ۲۲} فَسَكَتَ عَبْرٌ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحْضَتْ بِمَا لَمْ تَحْضُ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنْتًا تَقِينِ
۶. {القصص - ۲۹} فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ
۷. {الزخرف - ۷۷} وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رُبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَا كُنْتُمْ